

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Egy szám

12
fillér.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.
Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Egy szám

12
fillér.

Furcsaságok a gazdasági élet frontján.

Irta: Dr. Marschall Ferenc, a jánoshalmi kerület országgyűlési képviselője.

Évek óta panaszkodik mezőgazdaságunk az ipari cikkek drágaságát. A parlamentben és azon kívül évek óta hangoztatják a mezőgazdasági élet tényezőit, hogy mennyire drágítja a termelést a túlzott ipari vámvédelem, a kartellek zsákmányoló magatartása, a főváros különböző intézményeinek illetékpolitikája. Panaszkodásainkkal még annyit sem értünk el, hogy legalább egy-két ankétal csillapítani igyekezzek volna a súlyos belső lázzal küzdő gazdaságszövetet. Ellenben most, hogy az európai kontinentet a szárazság végigperzselt és ennek következtében mindenütt, tehát nálunk is valamicskével emelkednek az élelmiszerek árai, a főváros bizottságában az érdekeltségek és a sajtó nagyrésze is teli tüdővel fújja a vészkiáltást. A tél borzalmaival esztelenül, szociális forradalmakról beszélnek. vámfelfüggesztést, ármaximálást sürgetnek és a „telhetetlen” gazda szivtelenségéről zengenek keserves siralmokat.

Akik eddig a kereslet és kínálat törvényszerűségének leghangosabb hirdetői voltak, akik az ipari vámvédelemhez nem engedtek hozzányulni — egyszerűen szegre akasztják a gyönyörű elméleti elgondolásokat, amikor a mezőgazdaságról van szó.

A „gazdasági élet szabadsága” máról holnapra szürke teoria lett és megindult az ankétok sortúze a szerencsétlen termelők ellen. Bölcsenél-bölcsőbb javaslatokkal ostromolják a kormányzatot, hogy tessék a kukorica vámját megszüntetni, engedjék be az amerikai zsirt, tiltsák meg a babkivitelt, függesszék fel a főzelék-félék behozatali vámját, korlátozzák a burgonyának, tengerinek a mezőgazdasági iparban való felhasználását stb.

Nekünk az a véleményünk, hogy nagyon rosszul szolgálják éppen a fogyasztónak az érdekeit azok, akik ilyenféle követelésekkel állnak elő. Hiszen köztudomásunk kellene lennie, hogy a termelői árak emelkedése semmi más, mint egy szerencsétlen helyzetnek szerencsétlen következménye, amiből a gazdának

nem hogy haszna lenne, hanem nagy mértékben még fokozza a bajait. Miért beszélnek itt a „drágaság letöréséről”, amikor nem mesterséges áralakulásokról van szó, hanem egy olyan folyamatról, amelynek során a termelői árak minden filléryi emelkedése pontosan ellenőrizhető.

Bezzeg amikor viszont a gazdák rámutatnak az ipari takarmányok nagyon is mesterséges áralakulására, az ipari körök rögtön idegessé válnak és „a magángazdasági életbe való erőszakos beavatkozás” ellen élesen tiltakoznak, mert szerintük minden ellenőrzés ezeknél a cikkeknel egyenlő lenne az ármaximálásal.

Távol áll tőlünk, hogy tagadjuk a helyzetnek súlyos voltát a fogyasztó szempontjából. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy

ugyanaz a főváros évek óta „hogy a mezőgazdasági cikkek ára a megszokott alacsony nivón mozog. Nagyon jól tűrte azt is, hogy a gazda évek óta az előállítási költségen alul dobta piacra hizott állatait. De vajjon mi lesz akkor, ha a mezőgazdaság és állattenyésztés elvérzési folyamata így tovább tart? Ha tönkrement az állattenyésztésünk, miből pótoljuk majd a föld termő erejét, miből fizetjük az ipar fentartásához szükséges vámokat, ki fog vásárolni a főváros kereskedőinél? A drágaságot valójában akkor fogja megérezni a fogyasztó, amelynek igényeit egy megropant mezőgazdasági kazán csak méregdrágán fogja kielégíteni! Mert el ne felejtsek a főváros üléstermében hangoskodók, hogy meg lehet ám védeni a fogyasztás érdekeit oly módon is, hogy

Az összes magyar városok közül egyedül Baja városa tagadta meg az államrendőrségi hozzájárulás viselését.

Emlékeztet, hogy a belügyminiszter a múlt évben az államrendőrségi kiadások 15 százalékaival a vidéki törvényhatóságokat terhelte meg. Ez az összeg igen jelentős summát tett ki a városok háztartásában, mert emiatt 10—15 perccel fel kellett emelni a pótdókjukat. A városok szó nélkül tudomásul vették ezt, holott ezelőtt sem a belügyi, sem a pénzügyi kormányzat nem engedte meg azt, hogy még fontos beruházások örve alatt is jelentősebb pótdójjal terheljék meg a törvényhatóságok közönségét. — Most azonban, hogy az állam veszi igénybe a városok háztartását, most szó nélkül belemegy a kormányzat a pótdójtetemesebb emelésébe is.

A legtöbb vidéki város szó nélkül tudomásul vette a terhére megállapított magas rendőrségi hozzájárulási összeget, egyedül Baja városa volt az összes magyar városok közül, amely megtagadta ennek az összegnek a viselését. A város vezetősége a város nehéz helyzetére utalva

nem hajlandó vállalni a reá kiírt, mintegy 32.000 pengőnyi összeget. A város vezetősége ez ügyben nagyszabású memorandumot dolgozott ki s külön bizottság jött le a pénzügy és belügyminisztériumból ez ügyben tárgyalni a város vezetőségével. Ilyen bizottság pedig az ország egyetlen más városában sem járt, csak Baján, mert csak ennek vezetősége tagadta meg az appropriációs törvény által a kormányzat adott felhatalmazást, hogy a rendőrségi terhek egy részét a városokkal fedezteti.

Baja város vezetősége a bizottsággal való tárgyalás során rámutatott a város nehéz helyzetére s utalt egyúttal arra is, hogy Baja városa 1921. óta minden térítés nélkül elhelyezést adott a városházán az államrendőrkapitányságnak, ami legalább évi 8000 pengő lakbérvesztést jelent a városnak, vagyis hét év alatt legkevesebb 56.000 pengőt, ha azonban a város az államrendőrkapitányság által lakott frontot üzlethelyiségekkel alaki-

azzal mezőgazdaságunk helyzetét ne súlyosbítsuk. Ez ugyanis vizsgálhatóságban sokkal közelebbről érinti a városi lakosság jólétét és kereseti lehetőségeit, mint pl. a mezőgazdasági vámvédelem leépítése.

Végül pedig egy elvi szempontot szeretnék leszögezni. Ha a főváros a drágaságra való tekintettel karitatív akciókat akar csinálni, amint hogy nézetünk szerint kell is csinálnia, — fizesse meg azt a saját zsebéből és ne akarja a termelővel azt megfizettetni, akít ebben az esztendőben példátlanul nehéz helyzet elé állít az időjárás rendkívüli mostohasága. Mert zsákuccába jutunk, ha mezőgazdasági politikánkat bármilyen tiszteletreméltó, de mégis csak karitatív szempontok szerint fogjuk irányítani. Ha pedig mindenáron beszélni akarnak, ne a drágaságról beszéljenek, hanem — a szárazságról, amely az idén a falusi existenciák újabb százait sodorja a lejtőn lefelé.

totta volna át, az esetben legalább háromszoros boltbérbevétel jelentett volna Baja városának. Méltányos tehát, hogy a belügyi kormányzat is viseltesék kulantériával Baja város érdekei iránt s legyen figyelemmel a város teherbíró képességére.

Ezért viszi keresztül Baja város vezetősége azt is, hogy a közeljövőben Bajára jöjjön dr. Scitovszky Béla belügyminiszter, akit a város vezetősége itt a helyszínen akar meggyőzni a magas államrendőrségi hozzájárulási méltánytalanságáról. Ha nem is lehet teljesen elengedtetni a hozzájárulási összeget, de mindenesetre annak nagymérvű leszállítását akarják kiforszírozni.

Ha azonban nem sikerül, az esetben a város bérkikötéssel fog élni az államrendőrkapitánysággal szemben s visszamenőleg is felszámítja hét évre a lakbérkötvetelést.

Értesülésünk szerint a város vezetősége szívesen venné, ha a belügyminisztérium és a népjóléti minisztérium venné meg a jelenlegi cisztercita rendházat s ott helyezné el részint a rendőrséget, részint pedig a Munkásbiztosító Hivatalt.

BABY-kelengye, GYERMEKKOCSI

dus választékban legolcsóbb

FENYVESI ÁRUHÁZBAN.

Az őszi berlini rádiókiállítás szenzációja a csodás hangtisztaságu ROLAND III. Európavevő rádiókészülékek megérkeztek. Bemutató Lázár Sámuel cégnél.

Vámmentes kukorica behozatal.

A minisztertanács pénteki ülésén fontos határozatokat hozott melyek alkalmasak lesznek a drágulási folyamat megállítására.

Minden külföldre szállított hízott sertés 150 kgrammja után 5 mm és minden exportált marha 650 kgrammja után 8 mm vámmentes tengeri behozatalát engedélyezte.

Ez a kedvezmény végeredményében 10 aranykorona értékét képvisel a sertéseknél, mert a kukorica váma 2 aranykorona.

Amennyire helyesnek találjuk, hogy az állam vámkedvezményt nyel enyhít a drágaságon és igyekszik a további kukorica ár-emelkedést megakadályozni, ép-ugy szükséges volna, hogy mind azon textiliáknál és iparcikkéknél, melyek a buza drágulási százalékánál magasabb nivóra szöktek fel, vámszállító intézkedéssel gyakoroljon mérséklő hatást a nyereszkeskedő tendenciákra.

A buza ma még mindig érték-mérő s miután mi agrár állam vagyunk, nem fogadhatjuk el a textiliákat érték-mérőnek.

17 százalékkal nagyobb lesz a város jövő évi pótdója.

Az ideai 46 százalék helyett 63 százalék lesz a domesztika az államrendőrségi hozzájárulás terhe miatt

A városi főszámvevői hivatalban hetek óta kemény munka folyik, ami minden munkát megelőz, mert záros határidőre okvetlenül készen kell lenni. Ez a hatalmas munka; ez a mindent elnyelő számtenger pedig nem más, mint Baja város 1929. évi költségeloirányzata. A költségvetés elkészítésének munkálatai minden ügyosztályon éreztették hatásukat, mert minden ügyosztály külön elkészítette a maga költségvetését, illetve a tervezet és a szükséges beruházások arányában kontemplálta a kiadásokat, amik azután a bevétel arányában erős rostálásor mentek keresztül.

A költségvetés így is elkészült, miután előzőleg keresztülment a polgármesterrel, majd a magisztrátus tagjaival való tárgyalás különböző folyamatain. A költségvetést most sokszorosítják a város Gestettner-gépén, ahelyett, hogy nyomdai uton állítanák elő. A költségvetés a bevétel és kiadás közt felmerült differenciát 63 százalékos pótdóval akarja fedezni.

Az 1928-ik évre a főszámvevő 50 százalékos domnesztikát javasolt, amit azonban a pénzügyminiszter a felülvizsgálat során 46 százalékra szállított le. A jövő évi költségvetésben tehát 17 százalékkal nagyobb a proponál-

pótadó százalék, mint a jelenlegi esztendőben.

Ezt a hatalmas pótdóemelkedést az államrendőrségi terhehez való hozzájárulás idézte elő mert ez egymaga 13 százalékkal emelte a pótdótot. A rendőrségi terhek nélkül a költségvetés a régi keretek közt mozgott volna, vagyis maradt volna 46 százalékos pótdóto.

A költségvetés elkészítése az

Drágasági vita a város közigazgatási bizottsági ülésén.

Egy csomó felszólalás a zsemlye érdekében.

Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos: A közönség rákényszerítheti a pékeket, hogy zsemlyét is készítsenek, ha bojkottálja a pékek egyéb süteményeit is.

A városi közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a gazdasági helyzetről előterjesztett jelentés után érdekes felszólalás hangzott el. Székely Károly nyug. ciszt. gimn. igazgató azt tette szóvá, hogy nálunk Baján és egész Magyarországon drágábbak a sütemények, mint a külföldön, noha tőlünk viszik oda magas szállítási tarifával, vámmal, hasznokalkulációval és kocsifuvarköltéssel a búzát, vagy a lisztet. Megemlítette, hogy a magyar lisztből készült péksütemény megfelelő kivitelben, szépen reszre, ropogósra sütvé Csehország fűdőhelyein — tehát luksusz árak mellett — 4 fillér, ami itt nálunk 6 fillér. (Személyes tapasztalatum szerint Ausztriában, illetve Bécsben 9 fillér egy kifli. A szerk.) Elmondotta még, hogy egyik tanártársa járt Jugoszláviában is Daruváron, — szintén nyaralóhely — ahol ugyancsak 4 fillér volt 6 helyett a péksütemény.

Szóvá tette még azt is, hogy noha tanártársa az idén nyáron sokfelé megfordult, mindenütt azt tapasztalta, hogy van zsemlye, csak éppen Baja városa az, ahol, úgy látszik, truccból nem készílik a vizes zsemlyét, mert hiszen ugyanaz a rendelet érvényes Győrben, Pécsen és Szegeden is és ott a pékek mégis tudnak zsemlyét készíteni, csak éppen Baján nem tudnak. Szerinte itt valami nincs rendjén.

A zsemlye körül ezután olyan parázs vita fejlődött ki, hogy annak melegénél megstült volna a zsemlye.

Czérnay Imre szerint az új rendelkezés az oka: hogy a pékek három óra előtt nem dagaszthatnak, már pedig a zsemlyének kétszer annyi idő kell a keléshez. Viszont hajnali négy óra előtt nem foghatnak munkához.

Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos megmagyarázta a rendeletet, hogy az új rendszer szerint a pékek négy óra előtt nem süthetnek, viszont három óra előtt nem is foghatnak hozzá az élesztőkészítéshez.

Dr Burtik Ador tisztii főorvos szerint nagyon üdvös ez a szociális izü rendelkezés, mert a

idén is igen könnyű volt, mert sablon szerint VIII tétel szerint kellett összeállítani. Érdekes, hogy amíg a pénzügyminiszter az elmúlt években megvédte a városok lakosságát a mértéktelen pótdótothertől és nem engedte a pótdóto nagymérvű felszólalását, addig most az államrendőrség javára beleegyezett a pótdóto mértéktelen emelésébe.

ton panaszkodnak, hogy szigorú az ellenőrzés és a zsemlye nem sütés olyan sztrájkyszerű tüntetés akar lenni, hogy a közönség mozduljon meg az érdekükben. Ugy hiszem, ha máshol meg bírják idejére sütni a pékek a zsemlyét, akkor Baján is megsüthetik. A közönség rákényszeríthetné a pékeket, hogy készítsenek zsemlyét is, ha bojkottálná a pékek egyéb süteményeit is.

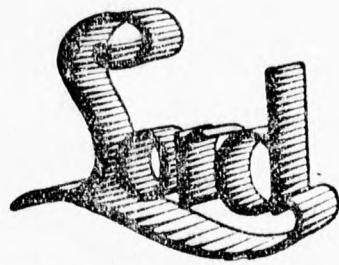
A zsemlye-vitában még több bizottsági tag vett részt s a hangulat általában a pékek ellen alakult ki.

Eladó ház

elköltözés miatt
Czifrusz F. u. 14. b. sz.
ugyancsak Patak u
19. sz. telek oicsón
e l a d ó.

Bővebbet
Ternák István
cipézmesternél.

Trenka Kálmán: A pékek foly-

cipőkülönlegességek

Válogatott nemes anyagokból, kizárólag kézzel varrva

Hölgyek és Urak
izléses öltözködésénél
nélkülözhetetlen

Képvisele:
London
Paris

Berlin
Wien és
Budapesten

BAJÁN KIZÁRÓLAG
KATTARINKA
CIPŐÁRUHÁZÁBAN KAPHATÓ

SALET
M E N

fával é
t é g
legolcsó

hódfarku és

C S E

M

lábazat

Egyszerű

ceme

moza

legnagyobb

Kutg
minden

V á

Kutfe

Esőviz

é

any

legjutt
házb

GR

T

Gyári
Város

**Ha februárban is friss, izletes uborkát és paprikát akar,
ugy használjon az eltevéshez szavatolt
vegytisztá ecetsavat.** **Kapható csak a**
Városi Drogériában
BAJA, Vörösmarty u. 1. (Grauug-ház) Telefon 350

A belügyminiszter ismét belenyúl az önkormányzatok háztartásába.

A belügyminisztérium kiküldöttéi razziákat tartanak azokban a városokban, ahol magas a pótdadó s ahol nagyobb beruházásokat végeztek.

Három évvel ezelőtt a nagyobb városok és vármegyék külföldi kölcsönöket vettek fel a szükséges beruházások keresztülvitelére. Ezek a külföldi kölcsönök természetesen megterhelték a városok háztartását, sőt az itt-ott beálló kamatdifferencia eliminálását pótdadóval vitték keresztül. A belügy és pénzügyminisztérium az egyes költségvetések előterjesztésénél redukálta a kiadásokat, amelyek fedezete újabb megterhelést jelentett volna a városok közönségének. A belügyminisztérium október 15-én kezdi felülvizsgálni a városok háztartásának vitelét, miután különböző panaszok merültek fel arra vonatkozólag, hogy egyes városokban olyan beruházásokat is eszközöltek, amelyek nem elsőrangú szükségletek. A belügyminiszter a költségvetés-revizióról ezeket mondotta:

— Az ellenőrzést igen szigorúan viszem keresztül. Abból a szempontból fogjuk megvizsgálni a városok háztartását, hogy az összes hatóságok tartották-e magukat a törvényes rendelkezéshez, vagy sem. Általában ellenőrizni kívánom a városok és vármegyék vagyonkezelését. Szükséges ez azért, mert a városok adminisztrációjában olyan tapasztalatokra jutottunk, amelyek sok kívánni valót hagytak maguk után hátra. Szükséges az ellenőrző vizsgálat azért is, mert egyes helyeken igen magas pótdadót vetettek ki, amelyek meghaladják a polgárság teherbíró képességét. A kormány a lehetőségekhez képest csökkenteni akarja ezeket a terheket és csak feltétlenül szükséges kiadásokat engedélyez: olyanokat, amelyek elkerülhetetlenül szükségesek a városok fejlődése szempontjából.

— Az egyes városok és megyék fejlesztési terveit is felülvizsgáljuk, mert nem tartjuk megengedhetőnek, hogy öltözködésekkel dolgozzanak ezen a téren, hanem átgondolt és alaposan kidolgozott tervek és program alapján

kell a városok fejlődését keresztülvinni.

— A minisztérium főtisztvisel-

A villanyáram bojkottált egy bajai uccát, mert két év óta nem hajlandó kapcsolást adni a Villamos-művek.

A Hentes uccai lakók nem tudnak belenyugodni abba, hogy őket a Városi Villamos Művek igazgatósága nem úgy kezeli, mint a város többi polgárát, amely nem fogyasztást akar produkálni, hanem a villanyoszlopokon akar nyereszkedni.

A Hentes uccában most három házba van bevezetve a villanyvilágítás, de a lakók hiába kérik a városi villamos igazgatóságot, amint hogy eddig legálább ötvenszer kérték, mégsem ad kapcsolást. Ennek az uccának a lakói époly adófizető polgárai a városnak, mint a Szent László és Kádár uccák, vagy a Budapesti ut lakói, amely uccák övezik, illetve köztük, vagy közvetlen közelükben van a Hentes ucca s azokban mégis ég a villany, míg a Hentes ucca lakói csak azért sem kapnak nemcsak közvilágítást, hanem még magánvilágító áramot sem.

Az egyik villanyfogyasztó: egy Hentes uccában lakó mészáros 25 lépésnyire van a legközelebbi villanyoszloptól, amely a Szent László és Hentes uccák sarkán van, de a Hentes ucca lakói bojkott alatt állanak; ők még így sem kaphatnak villanyáramot. A Városi Villamosművek igazgatósága azt az üzleti politikát képviseli, hogy a Hentes ucca lakói fizessenek minden oszlopért 80 pengőt, akkor kapnak villanyáramot, vagyis így az a látás, hogy kibőjtölési politikát űz, amíg a Hentes ucca lakói annak belátására jutnak, hogy mégis legjobb megfizetni az oszlopokért a 80 pengőt, mert az esetben azonnal lenne áram. Ez azonban furcsa üzleti politika s nem alkalmas a villanyfogyasz-

lőket küld ki, hogy a helyszínen vizsgálja felül a városok és megyék adminisztrációjának, illetve háztartásának vitelét. Sorban az ország valamennyi olyan helyén tartunk vizsgálatot, ahol nagyobb beruházásokat végeztek és ahol túlságosan magas a pótdadó, illetve azok a szolgáltatások, amelyek a város polgárságára ró a városi adminisztráció.

elhangó szó volt minden panasz, mert nincs, aki meghallgassa a Hentes ucca lakóit.

Megjegyezzük, hogy elég szép számmal jelentkezének is fogyasztók, így a magyar hajóállomás főnök is bevezettetné azonban, de nem akar így előállni: minék vezettesse be így, amikor úgy sem kap kapcsolást ez az ucca, amelyre éjjelente afrikai sötétség borul.

Házi koszt

80 fillér egy ebéd, házon kívül is, első rangú étkezés
DALMADY GYOZÓ U. 21.

Közel ötven éve szívesen használják

Majtinszky Lajos

szemüvegeit.

O vosi receptre és anélkül készülnék

Zeiss

Punktál szemüvegek,

haskötők, fűzők és gummiharisnyák. Külön próbaterem. — Speciális egészségügyi anyagok és illatszerek.

Külön női kiszolgálás.

Üzletemet a szomszéd Pollermann-házba helyeztem át

U-R-A-N-I-A

Szeptember 19-én szerdán d. u. 6, este fél 9 órakor.

Karrier.

Az új idény 2 szenzációs filmje egy műsorban.

Jaj doktor ur!

Egy lusta fiú karrierjének története 12 felvonásban. — Főszerepben: IVAN MOSJOUKINE, SUSY VERNON, LUIGI TERVENTI Ezenkívül: Az idény egyik legszemélyesebb vigjátéka 8 felvonásban. Főszerepben: REGINALD DENNY.

Tessék figyelni!

Tessék figyelni!

Az amsterdami olimpiász

filmsorozatának I. része. Az amsterdami olimpiász filmek 6 részre vannak osztva. I. rész szept. 19. II. rész szept. 23. III. rész szept. 26. IV. rész szept. 29. V. rész okt. 3. VI. rész okt. 6.

Kedvező idő esetén az esti előadásokat a kertben tartjuk meg.

HIREK.

Nyelviskola és továbbképző tanfolyam

Grauaug Antonia okl. nyelvtanár szeptember hó 15-én megnyitja nyelviskoláját és továbbképző tanfolyamát. Iskolája kettős célt szolgál: Elsősorban idegen nyelvek (egyelőre a francia és német, kellő jelentkező esetén az angol és olasz nyelv) alapos elsajátítását akarja lehetővé tenni (külön kurzusok kezdők, haladók és előrehaladottak részére), másrészt a szoroson vett iskolai kiképzés folytatása képen a szerzett ismeretek kimélyítését és a továbbképzést szolgálja. A továbbképzés tárgyai: magyar és világirodalom, történelem, kereskedelmi alapismeretek, zene- és művészettörténelem, újabb fizikai és kémiai vívmányok ismertetése, egészségügy, főző és varró tanfolyamok, ritmikus torna stb. Az egyes tantárgyak előadói okleveles tanárok. Az intézmény elsősorban természetesen az azokat, akik a továbbképző tanfolyamban részesüljenek, de az iskolában egyes szabadon választott tantárgyak külön is felvehetőek. Jelentkezés Grauaug Antonia okl. nyelvtanárnőnél Szent István-tér 11. sz. alatt.

— Budapestre utazott az alispán. Dr Szabovlyevics Dusan alispán kedden délután Budapestre utazott.

— Határozatképtelen volt a Liszt Ferenc Kör közgyűlése. Vasárnap akarta megtartani a Liszt Ferenc Kör évi rendes közgyűlését a megyeháza közgyűlési termében, de az első meghirdetett közgyűlési napon legalább kétszáz tagnak kell jelen lennie. Elnöklő alispán csodálkozásának adott kifejezést a részvétlenségen. A közgyűlést a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes formában szeptember 23-ikán d. e. 10 óra-ig tartják ugyancsak a megyeházán.

— A honvéd helyőrség visszatérése Bajára. A bajai honvéd helyőrségnek őszi hadgyakorlatokról visszatérő II. zászlóalja vasárnap este tért vissza. A bevonulás után diszmenet volt, majd a zászlóaljzászló visszatérése után a kaszárnyába vonult a legénység. A hadgyakorlatok az idén Dunántul zajlottak le. A város uccáin ismét feltűntek az uniformisos tisztek s a legénység s megint színessé, elevenné varázsolják a bajai utcákat.

— Új vasúti üzletszabályzat. A hivatalos lap mai száma közli a Magyarország területén érvényes vasúti szabályzatról szóló terjedelmes üzletszabályzatot, melyet Hermann Miksa kereskedelmiügyi miniszter szignál.

Festessen, tisztítsa

PÁLCSICS-nál.

Gyártelep: Kigyó-u. 5. Főüzlet: Erzsébet királyné-u. 13.

Plisszírozás, gouvroirozás.
Gallérok, kézelők legszebb tisztítása.

Alapítási év: 1904.

— Ujra sportolhatnak a diákok a társadalmi sportterületekben. A kultuszminiszter által összehívott sportankénten a miniszter bejelentette, hogy rendeletet adott ki, amely szerint a kiváló sporteredményt felmutató középiskolai tanulóknak megengedi, hogy tanév alatt is szerepeljenek a társadalmi sportterületekben. Ezentúl tehát az ilyen középiskolák irásbeli szülői beleegyezés bemutatása mellett az illető intézet igazgatójától kérheti az engedélyt, amelyet kellő orvosi vizsgálat, továbbá az intézeti igazgató és testnevelési tanár véleménye alapján a KISOK miniszteri biztosa ad meg.

— Törvény készül a tüdőbetegség elleni védekezésről. Értesülésünk szerint a népjóléti minisztérium most készült el a tüdőbetegség elleni védekezésről szóló törvény szakaszaival, amelyek elgondolása szerint a tüdővész elleni törvény szakorvosi vizsgálatot biztosít mindenki számára, aki feltételezi magáról, hogy gümőkórban szenved. A beteget ingyenes kórházi kezelésben részesítik, ha szükséges, lakásán gyógyszerrel, védőoltással ingyen látják el, sőt a törvénytervezet szerint 1935-től kezdve minden gümőkóros beteget szükség szerint elkülönített gyógyintézetekben helyeznek el.

A legmodernebb német rádiókészülékek

Telefunken. Roland stb.

hálózati vagy telepecsatlakozásra már kaphatók.

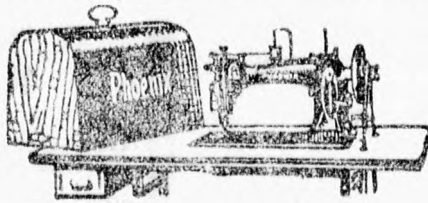
Eladás nagyban és kicsinyben is

BRUSZT JÓZSEF

okl. gépészmérnök, elektrotechnikai vállalata
Baja, Szent István-tér 4. szám.

Drótnélküli kép-távíró készülékek.

Kristálydetektoros gépek becsörölése.

Ha jót és így olcsót
akar teljes garanciával
MOTORKERÉKPAROKBAN
kerékpároknak

VARRÓGÉPEKBE

Frönkel és Horváth-nál vásárol

REMINGTON

írógép képviselő

A nagy per
apró mozaikjai.Megfigyelések a bátonostori gyilkos
főtárgyalásáról.

Lezajlott a nagy pör. A bátonostori gyilkosság minden fázisát tanuvallomások világították meg s tárták a hallgatóság elé és ma a főtárgyalás, sőt az ítélet után sem tudunk sokkal többet. Ma még mindig nem tudjuk, miért kellett elkövetkeznie ennek a gyilkosságnak és nem értjük, miért gyilkolt Németh István (Kucor). Valami nem lett kiderítve a főtárgyaláson. Valami olyan rugónak kellett itt összejátszani a gyilkosnál, amelyet nem tárt a főtárgyaláson át a nyilvánosság elé: valahol valami félreértés volt a gyilkos agyában. Valami megtévesztette ezt az embert.

Németh István, ahogyan elnéztük a főtárgyalási teremben ezt az élete delén megtört, összeesett, ezer ráncu parasztot, — nem hivatásos gonosztevő: nem típusa a professzionatus bűnözőknek. Vén gyámoltalan, untelegens ember, a föld robotosa, aki a föld iránti szerelmében, mikor kicsuszott alóla az utolsó rög, — elkeseredésében, bosszútól fűtötten a fegyverhez nyult. Az elkeseredés és állandó bosszú érzet olyan felhevültség és ingerültség egy érzelmeit fékezni nem tudó egyszerű embernél, ami feltétlenül exaltáció, de mindenestre határos az erős felindulással.

Gyilkolt, tehát bűnhődni kell. A földi igazságszolgáltatás megtorolta rajta a jogtalanul kioltott emberéletet. A paragrafos represszália eltörpül a gyilkos büne mellett. A kiontott embervér is bosszúért kiált és igazságot sikong. Németh István nem sokat törődött a főtárgyalással és a sorsával, vagy úgy tett, mintha nem érdekelné. Apatikusan ült egy széken: — nem a vádlottak padján, hanem egy széken. Felbámult a plafondra, kinézett az ablakon át a távolba és lethargiába sűppedve hallgatta a tanuvallomásokat. Érzéketlen volt. Külsőleg. De belül még is remegett. Félt az ítélettől. Nem tudta, miben mondják ki bűnösnek. Csak egyet sejtett, hogy közel van az akasztófához. Idegesen dobolt kezeivel a széken, mielőtt ítélethirdetésre került a sor. A külseje nem árulta el belső idegességét, de reszkető doboló keze visszatükrözte ennek az emberi bestiának félelmét. És nehézkő esett le szívéből, amikor az életfogytiglani fegyház egyelőre elvonta az akasztófa árnyékából. Ekkor megnyugodott. Nem az ítéletben, mert azt illemből is sokalta. És felebbezett.

A tárgyalást végigszenvedte egy mély gyászba öltözött szen-

Schön és Bajai szénnagykereskedők

Iroda: Haynald u. 13. — Telefon 26. — A DGT. pécsi köszénbányáinak képviselője.

A téli fűtési idény közeledtével ajánljuk:

I-a bécsi gázgyári diókokszot egalizált zsákokban, házhoz szállítva (korlátolt mennyiségben raktáron) behordva q-ként P 8 80

I-a diókokszot (bányakoksz) egalizált zsákokban házhoz szállítva behordva q-ként P 7 53
Elsőrendő porosz szalon szobafűtő szénét házhoz szállítva P 7 60
I-a porosz szénét zsákokban házhoz száll. behordva q-ként P 6 40

160.

234.

vedő arcu asszony: az áldozat felesége, özv. dr. Monostori Gyuláné. Ott volt a tárgyaláson, mert hallani akarta, hogy a férje milyen derék, milyen kifogástalan, milyen egyenes lelkű ember volt. És azután jöttek mooskos vallomások. A gyanúsítás hidrafeje tünt fel és az özvegy kintpadra feszített idegei a tárgyalás végén felmondták a szolgálatot. Elájult a szünetben. Dr. Szász Imre orvos térítette magához. És az özvegynek még a következő tárgyalásokon is végig kell szenvednie ugyanezen kinokat.

A tárgyalásra felvonultak a bűnpör tanúi. Bátmonostori civisek, mokány magyarok, akiket nem vezetnek körmönfont bántani akarások. Ezek mind tiszta szívű, őszinte ember: ezek a monostori parasztok. És egy egy előző sajtópöri tárgyalásból kifolyólag olyiknak már szép rutinja is volt a bíróság előtti viselkedést és vallomástételt illetően. Ezek a paraszt tanuk a monostori rög értelmes, sudár hajtásai.

MOZI.

Sportkedvelők figyelmébe.

Az Uránia megszerezte és még e hó folyamán sorozatos előadás keretében bemutatja „Az amsterdami olimpiász” lefolyásáról készített riport filmet. I. rész 1928. szept. 19-én szerdán d. u. 6 és fél 9 órakor.

Tartalom: Az Olimpiász ünnepélyes megnyitása. A résztvevő nemzetek olimpiikonjainak felvonulása, 10.000 m-es síkfutás (Nurmi, Ritola), a francia-magyar vízipóló.

II. rész 1928. szept. 23. vasárnap fél 4, 6 és fél 9 órakor. Argentína—Uruguay döntő futballmérkőzés, dr. Mező Ferenc tanár szellemi olimpiász győztese. III. rész. 1928. szept. 26., szerdán 6 és fél 9. Magyar—német döntő vízipóló mérkőzés. 100 méteres síkfutás döntője, kalapácsvetés, 400 méteres gátfutás, (lassított felvételek), 800 méteres síkfutás (Barcsi), gerelyvetés (Szepes).

IV. rész. 1928. szept. 29. szombaton 6 és fél 9. Női tornász olimpiász, diszkoszvetés, 400 méteres gátfutás, magasugrás (Késmárky ugrása lassítva), kardcsapat mérkőzések. E filmsorozatra külön felhívjuk a sportbarátok, de az egész város közönségének figyelmét. Az URÁNIA igazg.

CEMENT,

CSERÉP, DESZKA,
LÉC, ÉPŐLETFÁ,
KÁTRÁNYPAPIR

olcsó áron, nagy választékban kapható
POLLÁK fatereskedésében.

Malomszakmában jártas, magyarul és németül írni és beszélni tudó mérlegképes **könyvelő és levelező** keresztek.

Cím: Dr. Bernhard Sándor ügyvédi irodája Baja.

Megint prolongálták a 17 éves törvényhatósági mandátumokat.

Megjelent a belügyminiszter rendelete a törvényhatósági bizottsági tagválasztásoknak 1929. augusztus 31-ig való szüneteltetéséről.

A belügyminiszter körrendelettel intézett az önkormányzati igazgatás folytonosságának biztosításáról szóló 1928:XXXVI. t.-c. végrehajtása ügyében valamennyi törvényhatósághoz Budapest székesfőváros kivételével. A rendelet szerint a törvényhatósági bizottságot újjáalakítani és az időközben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyeket választás útján betölteni 1929. évi augusztus 31-ig nem lehet. A legtöbb adót fizető törvényhatósági tagok névjegyzékét az 1886:XXXI. t.-c. rendelkezéseinek meg-

felelően ezalatt az idő alatt is össze kell állítani, illetőleg ki kell igazítani, azonban a legtöbb adófizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékébe, tekintet nélkül a választott bizottsági tagok jelenlegi létszámára, annyi legtöbb adót fizetőt kell felvenni, ahány legtöbb adófizető tagja a törvényhatósági bizottságnak 1928. évi július 28-án, vagyis a törvény kihirdetése napján volt. A belügyminiszter végül a rendelet háladéktalan végrehajtása céljából szükséges intézkedések legsürgősebb megtételét rendeli el.

BUTOR olcsón

12 havi részletre beszerezhető

Szabó Ferenc

műasztalosnál Baján, Bartsch ucca 4.
Butorraktár Kossuth Lajos ucca 11
Telefon 240.

ELADÓK: Kisebb és nagyobb családi, lakó, emeletes és gazdasági házak, boltok, malomrész, vendéglő, szőlők, szántóföldek, tanya földbirtokok és házparcellák kész építészeti tervezetekkel ellátva is.

BÉRBEADÓK: Lakások, boltelhelyiségek és földbirtokok, valamint mindezekre nagyon előnyös kölcsönöket szerzek

id. Prachár Vilmos

Baja, Vásár-tér 3. (Tanítóképző mögött.) Az OFB. által engedélyezett ingatlanok forgalmának közvetítési irodája.

Színház.

Kedden — Pintér Böske felléptével — Debrecenbe kéne menni. Farkas Imre egyik legkedvesebb operettje kerül kedden este felújításra. A főszerepet Pintér Böske primadonna, Vass Irma, Putnoki Bálint, Danis Jenő, Egyri Berta, Kormos Ferenc, Károlyi Vili Bihary Nándor, Vincze Emmi játsszák.

Ifjúsági előadás szerdán délután fél 4 órakor Az ember tragédiája. Jegyek már előreválthatók. Madách örökségű remekművére tisztviselőjegyeket is ad ki a pénztár mozhelyárrakkal.

Postáskisasszony — szerdán este. Lengyel Menyhért, az Antónia kiváló szerzője a Postás-kisasszonyban romantikus vigjátékot mutat be, mely a legérdekesebb magyar életkép is.

Csütörtöktől — Mersz-e Mary? Lázás izgalom, hatalmas készülődés előzi meg a Mersz-e Mary bemutatóját. Szemképrázató toalettek, frappáns, új diszletkompozíciók, a táncok és játékok özöne gazdagítja a Király Színház és szenzációs sikerű operettrevőjét. Bihary—Vincze Emmi, Károlyi—Pintér, Bihary—Pintér és a Zelenoff-duo mutatnak be

artistaprodukciónak is beillő tánckreációkat. A két primadonna, Pintér Böske és Erkel Gabi, de a teljes operettegyüttes diadala lesz a Mersz-e Mary? Jegyek már előreválthatók a pénztárnál.

TEGLA LEGOLCSÓBBAN

MOHÁCSI ROSENTHAL ÉS DUNASZEKCSŐI, DÉLMAGYARORSZÁGI LEGNAGYOBB TÉGLAGYÁR BACSMEGYEI EGYESÜLÉS SÍTÓJÁNÁL:

POLLÁK JÓZSEF fatereskedőnél kapható.

Szept. 17-től szeptember 24-ig reggel fél 8 óráig

Dr. Geiringer János és Lovassy Ödön.

gyógyszerész patikája tart **éjjeli szolgálatot.**

Az ügyeletes gyógyszerész **vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.**

Jön! Jön! Jön!

?

A világ legnagyobb csodája. Az éneklő, beszélő, zenélő

Phono film.

Premier: pénteken.

Elsőrendű salétrommentes fával égetett I. oszt. fali és faszter

tégla

a szereméi téglaházról házhoz szállítva a legolcsóbb napi áron kapható. Előjegyezni lehet:

Ifj. CSÁKI JÁNOS

tűzfatereskedésében,
BAJA, Halpiacnál. Telefon 148.

Saját készítményű

NYUGÁGYAK

lenvászon húzattal, extra, erős kivitelben, 9 8 kg, súlyban, postán könnyen szállítható. Könnyebb árutól óvakodjunk.

Ára 10 pengő

UTRY PÁL fiait, Baja
Erzsébet kir. u. 38. Tel. 280.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a t. c. közönséget, hogy Baján a Katona József u. 3. sz. a. (volt gőzfürdő-épületben) lévő Bohner-fele lakatos műhelyt átvettük. Minden, a lakatos szakmába vágó munkát elvállalunk, azonkívül gyermek-kocsik s mindenféle fűtőkályhák javítását is.

Javításokat azonnal a legpontosabb és legutányosabb árakban készítünk.

Megbízhatóságunkat igazolja az, hogy a Bohner-fele lakatosműhelynek voltunk a vezetői, amikor is a közönség szaktudásunkról és lelkiismeretességünkéről győződhetett meg.

A n. é. közönség becses pártfogásának reményében vagyunk

teljes tisztelettel

Schad és Babics

lakatosok.

Lakatos tanulók felvételnek.

SINGER VARRÓGÉP
ÉSZVÉNYSZÁRSÁG
BAJA, Erzsébet kir. 10. u.

Parkettázzuk lakásunkat

nasici-féle **szlavoniai** tölgyből készült elismert legjobb és legszebb **parkettával.**

Lefektetését elvállalja:

POLLÁK JÓZSEF

butorgyáros és fakereskedő, a nasici parketta délmagyarországi egyedárusítója.

Kiadó

egy butorozott szoba. Bővebbet dr Jehlics Mihály ügyvéd irodájában.

1308—1928. kórh. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Baja város közkórháza a szükségletét képező fehér- és ruhaneműek, ágynemű és lábbeli szükségletének biztosítására f. évi október hó 5-én d. é. 10 órakor a közkórház gazdasági hivatalában zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával nyilvános árlejtést tart.

Az ajánlati végösszeg 2 százaléka bánatpénz fejében készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, takarékpénztári betétkönyvben az árlejtés megkezdése előtt a kórházpénztárnál leltébe helyezendő és az erről vett hivatalos letéti nyugta a zárt írásbeli ajánlathoz csatolandó.

Az ily módon felszerelt, szabályszerűen felbélyegzett ajánlatok „Ajánlat Baja város közkórháza fehér- és ruhanemű, ágynemű és lábbeli szükségletének szállítására” jelzessel ellátott borítékban, a kórházigazgatósághoz címzetten, a kórház gazdasági hivatalában nyújtandó be. A nem ily módon felszerelt és elkészen beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A vállalati feltételek, a szállítandó cikkek jegyzéke egyesítve az ajánlati mintával, melybe ajánlattevő által az egységárak és ajánlati összegek, úgy a végösszegek beirandók, a hivatalos órák alatt oldalankint 40 fillér lefizetése ellenében beszerezhetők s ugyanott szállítandó cikkek minta darabjai is megtekinthetők.

Más minőségű és kivitelű árura, mint a minő a kórházi minta, ajánlat egyáltalán nem teendő.

Baja, 1928 szeptember 15.

Dr Róna Dezső s. k.
kórházigazgató.

ÉRTESÍTÉS

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kossuth Lajos u. 11. sz. a

cserépkályha-raktárt

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok elsörendű, modern cserépkályhákat. — Javításokat és átalakításokat elvállalok helyben és vidéken.

Speciális fayence burkolást

(fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségek burkolását) szakszerűen és jutányosan vállalom. — Tisztelettel

KRISZTMANN FERENC

kályhas-mester.

Paradicsom-

áttörő szita, jó, olcsó,

Telefon 280.

UTRY-nál
Erzsébet kir. u. 38.

Molnár

legszebben fest-tisztít.

Gallér és kézelő tisztításban vezet. Plisszirozás, gouvrirozás.

Üzletek:
BAJA, SZEKSZÁRD,
TOLNA.

Alapított 1913. évben.

MEGÉRKEZETT

a legujabb típusu 500 köbcentis PUCH „JAP“

motorkerékpár

Megtekinthető a körzetképviselőnél:

Bohner és Társai cégnél,

Baja. Telefon 256.

1352. szám 1928. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírósnak 1928. évi P 66032. számú végzése következtében dr Kálmán Miklós budapesti lakos ügyvéd által képviselt Dietrich és Gottschlig r. t. budapesti cég javára 776 P 17 f. és jár. erejéig 1928. évi július hó 4. napján fogantatott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1000 pengőre becsült következő ingóságok, u. m.: vendégül berendezés, 18 darab hordó, 5 öl puha hasábfu, 1 malac és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1928. évi Pk. 12615. számú végzése folytán 776 P 17 f. tőkekövetelés ennek 1928. évi január hó 11 napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 187 P 60 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bajaszentistvánon Rákóczy u. 248. száma. leendő megtartására 1928. évi szept. hó 26. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1928. évi aug. hó 24. napján.

Szegő József
kir. jbir. végrehajtó.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle Eternit.

Javításmentes az ETERNIT háztető.

Kapható:
Kizárólag Goldschmidt Lajos fatelepén, Baja, Sugovica part

TÉGLA: MOHÁCSI és DUNASZEKCSŐI napi árban.